

ELSK FULDT UD!

18. søndag e. trinitatis, 19.10.2025. Martinskirken og Gratiakirken (LGJ)

Salmer: 690, #5, 448, 600 // 536, 430, #7

Matthæus 22,34-46

Da farisæerne hørte, at Jesus havde lukket munden på saddukæerne, samledes de, og en af dem, en lovkyndig, spurgte ham for at sætte ham på prøve: "Mester, hvad er det største bud i loven?" Han sagde til ham: "Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind." Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det: "Du skal elske din næste som dig selv." På de to bud hviler hele loven og profeterne." Mens farisæerne var forsamlet, spurgte Jesus dem: "Hvad mener I om Kristus? Hvis søn er han?" De svarede: "Davids." Han sagde til dem: "Hvordan kan David så ved Ånden kalde ham herre og sige: Herren sagde til min herre: Sæt dig ved min højre hånd, indtil jeg får lagt dine fjender under dine fødder? Når David altså kalder ham herre, hvordan kan han så være hans søn?" Ingen kunne svare ham et ord, og fra den dag turde heller ingen længere spørge ham om noget.

1. Livet uden lov er meningsløst!

Forestil dig, at der ikke kræves noget som helst af dig. Ingen forventer noget af dig. Ingen venter, at du gør noget. Og hvis du gør noget, er der ingen, som lægger mærke til det, og det har ikke betydning for andre end dig selv. Og ikke engang for dig selv. Du kan gøre det ene eller det andet. Gud er ligeglad. Så: "Gør, hvad du synes. Eller lad være at gøre det." Din nabo er ligeglad. Alle er ligeglade med dig.

Vi er klar over, at det er helt forkert. Det er ikke ligegyldigt hvad vi mennesker gør. Det var ikke ligegyldigt, hvad mine forældre gjorde og ikke gjorde for mig da jeg var spæd og voksede op. Det var ikke ligegyldigt, hvad jeg selv gjorde i barndom, ungdom og gør i voksenliv. Og Skaberen har forpligtet os.

Nogle kalder det "frihed", når man lever uden lov. Men det er jo faktisk "ensomhed" og at være "fortabt". Det er at leve uden Gud og uden håb og uden fællesskab. For i alle fællesskaber gælder kærlighedens lov.

2. Kærlighedens lov er livet mening!

I evangeliet blev Jesus spurg: **Hvad er det største bud i loven?** Han svarer med to gange **"Du skal**

LOVE FULLY!

18th Sunday Trinity, 19.10.2025. Martins Church and Gratia Church (LGJ)

Hymns: 690, #5, 448, 600 // 536, 430, #7

Matthew 22:34-46

³⁴ ¶ But when the Pharisees heard that he had silenced the Sadducees, they gathered together. ³⁵ And one of them, a lawyer, asked him a question to test him. ³⁶ "Teacher, which is the great commandment in the Law?" ³⁷ And he said to him, "You shall love the Lord your God with all your heart and with all your soul and with all your mind. ³⁸ This is the great and first commandment. ³⁹ And a second is like it: You shall love your neighbor as yourself. ⁴⁰ On these two commandments depend all the Law and the Prophets." ⁴¹ ¶ Now while the Pharisees were gathered together, Jesus asked them a question, ⁴² saying, "What do you think about the Christ? Whose son is he?" They said to him, "The son of David." ⁴³ He said to them, "How is it then that David, in the Spirit, calls him Lord, saying, ⁴⁴ "'The Lord said to my Lord, Sit at my right hand, until I put your enemies under your feet?' ⁴⁵ If then David calls him Lord, how is he his son?" ⁴⁶ And no one was able to answer him a word, nor from that day did anyone dare to ask him any more questions.

1. Life without law is meaningless!

Imagine that nothing is required of you. No one expects anything from you. No one expects you to do anything. And if you do something, no one notices it, and it doesn't matter to anyone but yourself. And not even for yourself. You can do one or the other. God doesn't care. So: "Do what you think. Or don't." Your neighbour does not care. Nobody cares.

We are aware that this is completely wrong. It is not unimportant what we do. It didn't matter what my parents did and didn't do for me when I was infant. It did matter what I did in childhood, adolescence and what I do in adulthood. And the Creator has committed us.

Some call it "freedom" living without any law and order. But it is actually "loneliness". It is being "lost". It is living without God and without hope and without community. For in all communities, the law of love applies.

2. The law of love is the meaning of life!

In the Gospel, Jesus was asked: **What is the greatest commandment in the law?** He responds with two **"You must...!"** In you-form! It gives life meaning. Don't wait for the meaning of life to come

...!” I du-form! Det giver livet mening. Du skal ikke vente på, at meningen med livet kommer til dig i dine tanker. Livets mening er ikke en teoretisk mening. Ikke en mening, du kan læse om og dyrke intellektuelt. Nej, det er en helt konkret mening som hænger sammen med to andre personer i dit fællesskab: Din Gud og Skaber og din Næste, som du står i nærheden af! Du er ikke alene! Gud har givet dig livet i kærlighed. Og han har vist og viser dig sin kærlighed direkte ved at give dig livet og opretholde dit liv. Og han gør det indirekte gennem andre mennesker i den omsorg, han viser dig gennem din næste. Derfor ELSK HAM FULDT UD. ELSK DEM FULDT UD!

3. Elsk HERREN din Gud!

Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte, af hele din sjæl og af hele dit sind! - Gør det, sæt alt ind på, at det sker. Derfor lever du denne dag. ELSK! HERREN DIN GUD for alt det, han har gjort og gør for dig!

”HAN HAR SKABT DIG!” Det har han. Du gav ikke dig selv livet. Det gjorde han. Og med de skabninger, han har sat rundt om dig, har han givet dig omsorg og fællesskab. ELSK HAM for disse gaver, for venner og naboer, for familie, ægtefælle og børn og for det samfund, han giver dig! Elsk ham for dem! Ær ham for dem! Tilbed ham for dem!

”HAN HAR FRELST DIG!” Han døde på et kors for at bære vore synder. Han sejrede over død og grav ved sin opstandelse. Elsk ham for det! Ær ham for det! Tilbed ham for det! Og han gav dig sit navn og lovede at beskytte dig hele livet i den PAGT, han sluttede med dig i dåben. Tak ham for det. Ær ham for det.

Og oven i denne frelse giver han dit liv mening, når han giver dig en opgave og et livs-kald i barndommen, ungdommen, voksenlivet og i alderdommen. Hans kald er, at du følger hans gode bud om kærlighed!

Elsk ham af hele dit hjerte, af hele din sjæl og af hele dit sind. Hjertet er dit inderste jeg, din person. Sjælen er det liv, som pulserer i din krop. Sindet er dine *personlige egenskaber som bestemmer din væremåde*. Lad dit hjerte, din sjæl og dine tanker blive fyldt af hans omsorg for dig idet du bruger og lever af nådens midler: Evangeliets ord, din dåb og ved at deltage i den hellige nadver. Sådan bryder Jesus ensomheden på en helt anderledes måde end ved at vi mennesker forsøger at gøre livet meningsfuldt ved at arrangere fællesskab og hygge med dem, vi synes godt om, eller ved at forsøge at finde livets mening teoretisk ved at arbejde med

to you in your mind. Not a theoretical opinion. Not an opinion you can read about and cultivate intellectually. No, a very concrete meaning that is connected to two other people in your community: Your God and Creator, and your Neighbor, the person you are close to! You're not alone! God has given you life in love.

And He has shown and is showing you His love directly by giving you life and sustaining your life. And he does it indirectly through other human beings and the care he shows you through your neighbor. Therefore, LOVE HIM FULLY. LOVE THEM TO THE FULLEST!

3. Love the LORD thy God.

You shall love the Lord your God with all your heart, with all your soul, and with all your mind. - Do it, do everything possible to make it happen. That's why you live this day. LOVE! The LORD your GOD for all that he has done and is doing for you.

”HE CREATED YOU!” He really did! You didn't give yourself life. He did. And with the creatures He has put around you, He has given you care and fellowship. LOVE HIM for these gifts: friends, neighbors, family, spouse and children and for the community He gives you! Love Him for them! Honor him for them! Worship Him for them!

”HE HAS SAVED YOU!” He died on a cross to bear our sins. He triumphed over death and the grave by His resurrection. Love him for it! Honor him for that! Worship him for it! And He gave you His name and promised to protect you all your life in the COVENANT He made with you in baptism. Thank him for that. Honor him for that.

And on top of this salvation, He gives your life meaning when He gives you a task and calling in life! In childhood. In his youth. In adulthood. In old age. His call is that you follow his good commandments of love!

Love Him with all your heart, with all your soul, and with all your mind. The heart is your innermost self, your person. The soul is the life that pulsates in your body. The mind is your *personal characteristics that determine your way of being*. Let your heart, soul, and mind be filled with His care for you as you use and live by the means of Grace, the Gospel-word, your Baptism and participation in the Lord's Supper. In this way, Jesus breaks the loneliness in a completely different way than when we human beings try to make life meaningful by arranging fellowship and coziness with people we like and find interesting to us; or when we try to find the meaning of life

tankens kraft og logikken, mens vi glemmer, hvad Gud har åbenbaret for os i sin Lov og i sine frelsesgerninger for os.

4. Elsk din næste som dig selv!

Og han føjer til: *Men der er et andet, som står lige med det: 'Du skal elske din næste som dig selv.'*

Der kommer et menneske til dig. Det menneske giver sig hen for dig i uselvsk kærlighed. Hvorfor? Fordi hun skal! Fordi han er nødt til det! Det menneske elsker dig! Ikke fordi du har gjort dig fortjent til det. Du er bare elsket.

Sådan kan det også være for dig i forhold til et andet menneske. Du mærker og ved, at du skal elske et menneske. Ikke for selv at få noget ud af det. Men for den andens skyld, som du viser kærlighed: For din mors skyld, for dit barns skyld, for din vens skyld, for din ægtefælles skyld, for dem på dit arbejde, for deres skyld. Og for dit samfunds skyld. Du SKAL.

Men hvem er min næste? Hvor langt rækker denne pligt? - Der flytter en nabo ind i min opgang og nabolag. En fremmed i første omgang. Er det min næste? Skal jeg tage mig af vedkommende? Skal jeg ligefrem elske vedkommende, opsøge og hjælpe?

I Loven fortælles om tre grupper, som vi særligt skal tage os af: Enken, den faderløse og den fremmede! 2 Mos 22: ²⁰ *Den fremmede må du ikke udnytte eller undertrykke. I var jo selv fremmede i Egypten.* ²¹ *Enken og den faderløse må I ikke behandle hårdt.* ²² *Hvis du alligevel gør det, vil jeg høre, når de råber til mig,* ²³ *og da flammer min vrede op, og jeg dræber jer med sværd, så jeres koner bliver enker og jeres børn faderløse.* Og 5 Mos 10,17-19: *For Herren jeres Gud er gudernes Gud og herrernes Herre, den store, den vældige og den frygtindgydende Gud, som ikke er partisk og ikke lader sig bestikke, men som skaffer den faderløse og enken ret, og som elsker den fremmede og giver ham føde og klæder. Derfor skal I elske den fremmede, I var jo selv fremmede i Egypten.*

Loven er tydelig. Elsk dem fuldt ud! Se, hvordan Jesus Kristus talte om dem og tog sig af dem. Af samaritanere. Af enker. Af børnene. Og han går endnu videre: *Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer,* ⁴⁵ *for at I må være jeres himmelske faders børn; for han lader sin sol stå op over onde og gode og lader det regne over retfærdige og uretfærdige.* ⁴⁶ *Hvis I kun elsker dem, der elsker jer, hvad løn kan I så vente? Det gør tolderne også. (Matt 5,44-46)*

Når vi svigter, da kommer ensomheden hos dem, vi svigter. Og tomheden og skylden hos os, som

theoretically using our logic and working philosophically and forgetting what God has revealed to us in the His Law and in His salvatory works for os!

4. Love your neighbor as yourself!

And he adds: *But there is another who is equal to it: 'You must love your neighbor as yourself.'*

A human being comes to you. That person gives himself to you in selfless love. Why? Because she has to! Because he has to! That person loves you! Not because you have earned it. You are just loved.

This can also be the case for you in relation to another person. You feel and know that you have to love a person. Not to get anything out of it myself. But for the sake of the other to whom you show love: For your mother's sake, for your child's sake, for your friend's sake, for your spouse's sake, for those at your work, for their sake. And for the sake of your community. You MUST.

But who is my neighbor? How far does this duty go? - A neighbor moves into my stairwell and neighborhood. A stranger in the first place. Is it my neighbor? Do I have to take care of them? Should I actually love them, seek out and help?

The Law tells of three groups that we must take special care of: the widow, the fatherless, and the stranger! Exodus 22: ²⁰ *You shall not take advantage of or oppress the stranger. You were strangers in Egypt yourselves.* ²¹ *You must not treat the widow and the fatherless one harshly.* ²² *If you do, I will hear them cry out to me,* ²³ *and then my anger will burn up, and I will kill you with the sword, so that your wives will be widowed and your children fatherless.* And Deuteronomy 10:17-19: *For the Lord your God is the God of gods, and the Lord of lords, the great, the mighty, and the fearsome God, who is not partial, and cannot be bribed, but who restores justice to the fatherless and the widow, and who loves the stranger, and gives him food and clothing. Therefore you must love the stranger, for you yourselves were strangers in Egypt.*

The law is evident! Love them to the fullest! See how Jesus Christ spoke of them and cared for Samaritans, widows and children. And he even says: *But I say to you, love your enemies and pray for those who persecute you,* ⁴⁵ *that you may be children of your Father in heaven, for he makes his sun rise on the evil and the good, and makes it rain on the just and the unjust.* ⁴⁶ *If you love only those who love you, what reward can you expect? So do the customs officers. (Matthew 5:44-46)*

When we fail, then loneliness comes with those we let down. And the emptiness and guilt of those of us who failed. And when we consider all of this and how we have been, what we have done and

svigtede. Og når vi overvejer alt dette, og hvordan vi har været, hvad vi har gjort og forsømt, hvem vi har taget os af og hvem vi har svigtet, og at vi har elsket os selv uden at elske vor næste, hvad så?

5. KRISTUS – har elsket og elsker fuldt ud!

Da hjælper Jesus os ved at flytte fokus hen på KRISTUS, hen på sig selv som vores Frelser og HERRE. Han spørger: ***Hvad mener I om Kristus? Hvis søn er han!***

Selv om det dobbelte kærlighedsbud kalder stærkt på os for at rive os ud af ensomhed og skyld, så afhænger det alt sammen dog af, om vi virkelig også gør det! Elsker! Og at vi gør det fuldt ud! Og desværre! Vi har ikke gjort det!

Det dobbelte kærlighedsbud er fantastisk godt. Men det kan ikke frelse os, for vi yder ikke den kærlighed. Da er vor redning, at vi har en Herre, som har gjort det for os. KRISTUS!

"Hvad mener I om Kristus? Hvis søn er han?", spørger Jesus. De svarer: "Davids!" Men så viser Jesus dem, hvad Salme 110 siger om Kristus: At han er Davids søn, og samtidig Davids Herre!

Hvordan kan Kristus være både Davids søn og Davids Herre? Fordi han er menneske, født af jomfru Maria i Davids slægt! Og han er Gud Søn fra evighed af, født af Faderen i evighed. Han blev menneske for at slå hul på din og min ensomhed og gudløshed. Han blev vor broder for at redde os fra den falske frihed, vi giver os selv, når vi vil elske os selv i stedet for at elske Gud og vor næste. - Der sidder du med skylden.

Men Gud nu hos dig som Davids Søn og din Herre, som Menneskesøn og Guds Søn. Han kom til os efter syndefaldet – midt i synden - fordi vi var uden Gud. Nu kommer han som vores bror, som vores næste.

Se nu på ham, din kære HERRE: Han satte sin Far i Himmelen i centrum. Han levede for sin Far, for at udføre hans vilje, og for os mennesker, for at blive vores tjener og frelser. Han underviste og vejledte, forkyndte og prædikede, trøstede og tilgav. Og han bar alle vore synder. Og vi har i dag hans ord og Helligånden, så vi kan øse af denne rigdom ind i vore hjerter, ind i ensomheden, menigheden, familien, vort eget hjerte.

I Jesus er det største og første bud opfyldt. Og det andet bud, som er lige med det første – har han også opfyldt - fuldkomment. Så kan vi hvile hos vor kære Herre, som har elsket os fuldt ud. Og vi må takke ham, at det er os, han har elsket. Og elske vor næste – fuldt ud. Amen.

neglected to do, cared for and forsaken and loved ourselves without loving our neighbor, what then?

5. CHRIST – has loved and loves fully!

Then Jesus helps us by shifting our focus to CHRIST, to Himself as our Savior and LORD. He asks: ***"What do you think about the Christ? Whose son is he?"***

Even though the double commandment of love calls out strongly to us to tear ourselves out of loneliness and guilt, it all depends on whether we really do it too! Do love! And do it to the fullest! And unfortunately! We haven't done that!

The double commandment of love is fantastically good. But it cannot save us, because we do not give that love. Then our salvation is that we have a Lord who has done it for us. CHRIST!

"What do you think about the Christ? Whose son is he?" Jesus asks. They answer, "David's!" But then Jesus shows them what Psalm 110 says about the Christ: That he is the Son of David, and at the same time the Lord of David!

How can Christ be both the Son of David and the Lord of David? Because he is a human being, born of the Virgin Mary in the line of David! And he is God the Son from eternity, born of the Father for eternity. He became human to break your and my loneliness and godlessness. He became our brother to save us from the false freedom we give ourselves when we want to love ourselves instead of loving God and our neighbor. - There you are to blame.

But God is now with you as the Son of David and your Lord, as the Son of Man and the Son of God. He came to us after the fall – in the midst of sin – because we were without God. Now he comes as our brother, as our neighbor.

Now look at him, your dear Lord: He put his Father in heaven at the center. He lived for His Father, to carry out His will, and for us humans, to become our servant and Savior. He taught and guided, preached and preached, comforted and forgave. And He bore all our sins. And we have today His Word and the Holy Spirit, so that we can pour this wealth into our hearts, into solitude, into the church, into the family, into our own hearts.

In Jesus, the greatest and first commandment is fulfilled. And the second commandment, which is equal to the first – he has also fulfilled – perfectly. Then we can rest with our dear Lord, who has loved us fully. And we have to thank him that it is us he has loved. And love our neighbor – fully. Amen.